BROEDVOGELS IN DE BEBOUWDE KOM VAN HUIZEN

1. Inleiding.

In 1983 startte de Vogelwerkgroep het Gooi e.o. opnieuw een onderzoek naar de broedvogelbevolking in de bebouwde kommen.Reeds jaren tevoren waren al enkele Gooise gemeenten daartoe onderzocht (Hilversum, 1970; Bussum, 1970; Naarden, 1970). Om ook van de andere bebouwde kommen in ons werkgebied informatie te krijgen, werden in 1983 de gemeenten Blaricum en Huizen op broedvogels geteld. Over de resultaten in Blaricum verscheen al een uitgebreide publicatie (Jonkers, 1984).
De telgegevens van Huizen liggen nu voor u. Er is nooit eerder een broedvogelonderzoek in Huizen verricht; wel is er wat grove informatie verzameld ten behoeve van het boek "Avifauna van Midden-Nederland" (Alleyn et al., 1971), terwijl er ook enig broedvogelonderzoek gedaan werd voor de "Atlas van de Nederlandse broedvogels" (Teixeira red.,1979).

2. Ligging, beschrijving en oppervlakte van het onderzochte gebied.

De gemeente Huizen ligt in het noordwestelijk deel van het Gooi. (Topografisch kaartblad 26, S.O.V.O.N. blokken 26-51 en 26-52). De totale oppervlakte van de bebouwde geïnventariseerde delen van de gemeente is ongeveer 630 ha. Omdat de bebouwde oppervlakte te groot is om door één persoon te laten inventariseren, werd besloten het geheel te splitsen in negen telgebieden. Een beschrijving van deze telgebieden volgt hieronder.

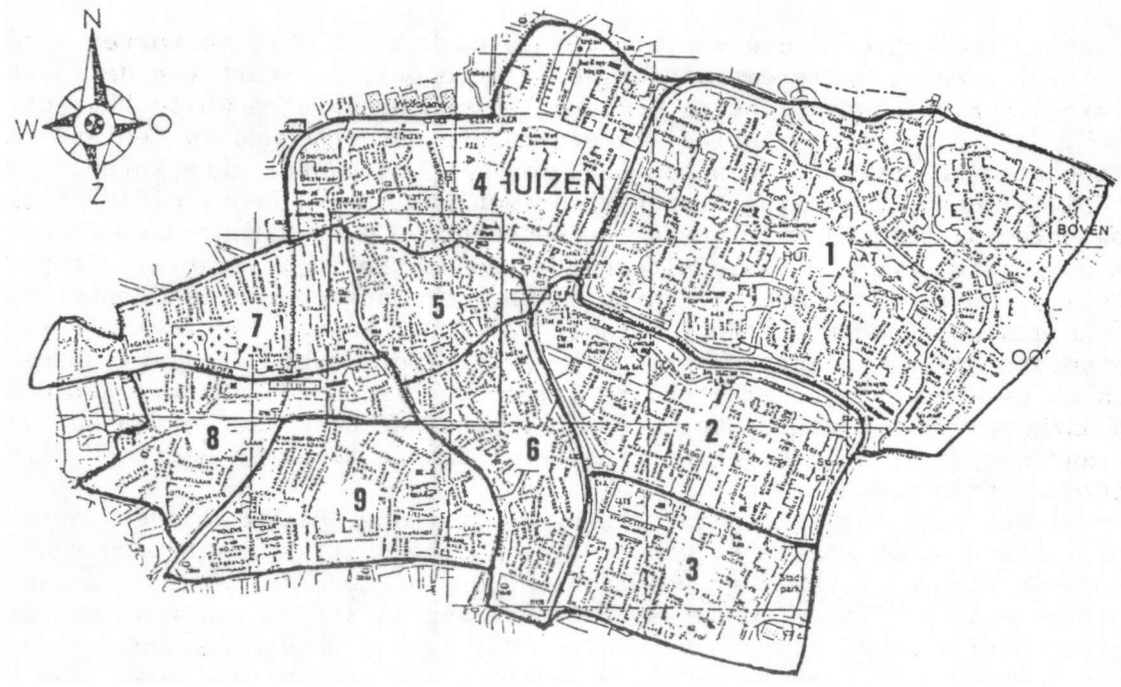

Gebied 1 (opp. 185 ha) wordt ruwweg omsloten door Zuiderzeeweg en Zomerkade en aan de oostzijde door de Oostkade; de zuid-westkant wordt begrensd door Huizermaat. Dit is een nieuwbouwwijk met jonge aanplant. Dientengevolge is er nog weinig groen, ook de tuinen zijn minimaal begroeid. In het wat oudere gedeelte en aan de randen is wat meer begroeiing. Ook zijn er wat watertjes en houtsingels langs de Huizermaat en Zuiderzeeweg.

Gebied 2 (opp. 68 ha) grenst aan de noord-oostkant aan het vorige gebied van de Huizermaat. De oostkant heet 't Merk, de zuid-westkant Gemeenslandslaan en de westzijde is de Gooilandseweg. Dit gebied is een moderne woonwijk met rijtjeshuizen en middelgrote tuinen met veel coniferen; voorts stukjes park met lage struiken en wat hogere bomen. Aan de kant van 't Merk een brede sloot met rietzoom en wat hogere aanplant. Langs de Huizermaat braakliggend grasland.

Gebied 3 (opp. 53 ha). Dit gebied grenst aan het vorige. Aan de oostzijde de Gemeenslandslaan, aan de zuid-oostzijde 't Merk en aan de zuid-westzijde het Stadspark. Het is een nieuwbouwwijk met flats en ééngezinswoningen, met wat groenstroken aan de rand van 't Merk (Stadspark geheten).

Gebied 4 (opp. 87 ha). Een gedeelte van dit gebied is industrieterrein met wat groen ertussen. De begrenzing wordt gevormd door Zuiderzeeweg, Bestevaer en Gooilandseweg, aan de zuidwestzijde de Hellingstraat en de Veldweg (oudere stadskern) en aan de westkant het Sportcomplex Bestevaer.

Gebied 5 (opp. 36 ha) grenst aan de noord-oostzijde aan het vorige gebied en is ook een stuk van de oude stadskern met kleinere tuinen en in de straten wat ouder geboomte.

Gebied 6 (opp.53 ha). Oudere wijk met wat kleinere tuinen. Begrenzing westkant: Ceintuurbaan en Blaricummerstraat; zuidwest: Randweg, oostkant: Gooilandseweg en noordkant: Tuinstraat en Meentweg. Naar de Randweg neemt de begroeiing iets toe met aan de rand een klein complex met sparren.

Gebied 7 (opp. 49 ha).Dit gebied wordt aan de noord-west- en noordkant begrensd door de Driftweg, aan de oostzijde door de Koningin Julianastraat en aan de zuidzijde door de Naarderstraat. Een gedeelte van deze wijk bestaat uit villa's met grote tuinen en veel bomen en struiken. Aan de rand is een bosgebied. Het andere deel van de wijk kenmerkt zich door kleinere huizen en tuinen. Hier is ook een begraafplaats met bomen en struiken aanwezig.

Gebied 8 (opp. 45 ha). Villawijk met erg grote tuinen met coniferen, veel loofbomen en grotere gazons. De zuid-westrand grenst aan de Sijsjesberglaan, de noordzijde aan de Naarderstraat en oostelijk is de Ceintuurbaan. Aldaar bevindt zich een wat ouder gedeelte, tevens is er een begraafplaats met veel bomen en struiken.

Gebied 9 (opp. 55 ha). Ook hier wat grotere huizen en tuinen, dus meer begroeiing. Langs de zuidrand wat bosschages bij de Bussummerweg en de Dr.Kuyperlaan. De westgrens is de Crailoseweg, de noordkant de Nieuwe Bussummerweg en de oostkant de Ceintuurbaan.

3. Methode.

Om inzicht te krijgen in de soorten en aantallen vogels die in Huizen broeden, werd gekozen voor de zogenaamde turfmethode. Voor iedere vogel die territorium- of nestindicatief gedrag vertoonde werd een turfstreepje gezet. Onder een territorium-indicatieve waarneming worden gedragingen als balts, zang, roep, vechten en copulatie verstaan. Nestindicatie wordt aangenomen als er met nestmateriaal wordt gesleept, er transport van voedsel plaatsvindt, er gealarmeerd wordt, afleidingsgedrag wordt vertoond, oude vogels met pas uitgevlogen jongen worden gezien of oude vogels wegvliegen in nestholten of andere nestelplaatsen. In al deze gevallen wordt aangenomen dat zo'n vogel een zekere broedvogel is. Toevallige nestvondsten vallen ook in deze categorie.
Een andere mogelijkheid is het turven van mogelijke broedvogels. Hiertoe worden vogels gerekend die in een geschikte habitat fourageren, rusten of er overheen vliegen.
In verband met de vroege of late zang van allerlei vogels werd bij elk bezoek een ander beginpunt genomen.
In vrijwel alle gebieden is geïnventariseerd van een uur voor zonsopkomst of vanaf zonsopkomst tot enige uren daarna.
Voor de inventarisaties waren twee data gepland, één in het weekeinde van 16 - 17 april en de andere 14 - 15 mei. Alle inventarisaties vonden op, vlak vóór of even ná deze data plaats.

4. Interpretatie van de waarnemingen.

Zoals elders al vermeld, werd de gemeente Huizen in negen telgebieden verdeeld. Jammer genoeg zijn de gegevens van telgebied 5 na het broedseizoen in het ongerede geraakt. Hierdoor was het bij het samenstellen van dit verslag niet mogelijk over de juiste basisgegevens te beschikken. Voor telgebied 5 berusten derhalve de meeste getallen op schattingen die achteraf gemaakt zijn door de samenstellers van dit verslag.

Voor het bepalen van de aantallen broedvogels werd er vanuit gegaan dat van alle gehouden inventarisaties het hoogste getelde aantal met territorium, nestindicatie en nestvondsten in ieder geval broedvogel was. Het gevaar bij een dergelijke interpretatie is dat men nooit weet of de vogels op de eerste datum dezelfde zijn als op de volgende. Dit zou alleen te ondervangen zijn door de zeer arbeidsintensieve territoriumkarteringsmethode toe te passen.
Voor het hele gebied gold, dat soorten die nog op doortrek konden zijn niet werden meegenomen in de aantalsbepaling. Zij zijn, samen met soorten die zeker niet in het gebied broeden, opgenomen in een apart lijstje. De aldus gevonden aantallen broedvogels vormen in ieder geval het minimum dat in Huizen broedt.
Eenzelfde procedure werd gevolgd met de mogelijke broedvogels. Het gevonden aantal zekere broedvogels vermeerderd met de mogelijke broedvogels is het maximum aantal dat is vastgesteld.

5. Weersomstandigheden tijdens de inventarisaties.

De hoofdmoot van de inventarisaties werd op of rond 15 - 16 april of 14 - 15 mei uitgevoerd. Op 15 april was het goed inventarisatieweer. Het was windstil, er was weinig bewolking en de temperatuur liep van 5° C. tot 15° C. op. Een dag later was de temperatuur een uur voor zonsopkomst gedaald tot 0° C., in de loop van de dag liepen de waarden weer op tot 15° C.. Het weertype was verder gelijk aan de dag ervoor. Overdag was het matig inventarisatieweer. Het was zwaarbewolkt en er viel af en toe een regenbui. Op 14 mei was het zwaarbewolkt en er waaide een matige zuidwesten wind. De temperatuur liep op van 7° C. tot 15° C.. Er was goede zang. Op 15 mei was het onbewolkt en de temperatuur kwam van 8° C. in de ochtend tot maximaal 17° C. overdag. Er waaide een zwakke wind,hetgeen resulteerde in goed inventarisatieweer.

Resumerend kan worden gesteld dat het koude en natte voorjaar op de bovenvermelde data even verstek liet gaan en er goed te inventariseren viel.

6. Resultaten.

De resultaten zijn afhankelijk van een groot aantal factoren, te weten

- oppervlakte van het telgbied;
- ervaring van de waarnemer met inventariseren;
- kennis van de vogelsoorten;
- terreinkennis;
- vermogen om ook hoge geluiden te horen;
- loopsnelheid van de waarnemer;
- bestede aantal minuten per hectare;
- weersomstandigheden;
- aktiviteiten van de vogelsoorten;
- aanvangstijdstip van de inventarisators.

Al deze variabelen bepalen in hoge mate het resultaat.
Uit figuur 1 valt bijvoorbeeld al af te lezen dat er aanzienlijke verschillen zijn in doorgebrachte onderzoekstijd per hectare. Deze worden in dit geval veroorzaakt door de samenstelling van de deelgebieden, het aantal bezoeken dat werd gebracht en de routine van de waarnemers. De gevonden aantallen (bijlage 1) zijn bij een groot aantal vogelsoorten te laag, wat aan de hand van voorbeelden die werden verkregen door soortgericht onderzoek zal worden toegelicht.
Niet vergeten moet worden dat slechts twee, in sommige gevallen wat meer, inventarisaties zijn uitgevoerd in april en mei. In die tijd is de top van de zangaktiviteit van soorten als Heggemus en Boomklever al voorbij. Een andere faktor die tot ondertelling heeft geleid is het begintijdstip van de inventarisators. Slechts enkele inventarisators begonnen al om een uur voor zonsopkomst, de anderen later. Dit had tot gevolg dat de groep lijsterachtigen waartoe Merel, Zanglijster en Roodborst behoren, door laatstgenoemde groep onderzoekers aanzienlijk werd onderteld.

De aantallen bezoeken en minuten onderzoek per hectare zijn weergegeven in onderstaande Figuur 1.

nummer deelgebied	vroege ochtend bezoek	aantal bestede minuten/ha.
1	-	-
2	2	5
3	2	8
4	2	4
5	-	-
6	2	10
7	2	9
8	2	6
9	2	-

Er werden geen dag- of avondbezoeken gedaan

7. Bespreking van de soorten en aantallen broedvogels.

1. Wilde Eend: De enige plekken waar deze soort zich kan ophouden zijn de waterpartijen in het Stadspark (telgebied 4) en de singels in telgebied 1 (Huizermaat). De getelde eenden werden daar dan ook gezien. In de haven (telgebied 4) bevonden zich ook nog een aantal Wilde Eenden, maar broeden hiervan werd niet vermoed.
2. Knobbelzwaan: Met 1 paar voorkomend in het Stadspark (telgebied 2).
3. Torenvalk: Er werden geen nesten of nestkasten aangetroffen. De vogels bevonden zich aan de overgangsranden bebouwing-engen van telgebied 8.
4. Fazant: Alleen waargenomen in telgebied 1 met twee roepende mannetjes en in telgbied 4 met één man.
5. Waterhoen: Met 3 tot 4 broedparen in de singels van telgebied 1 en in de singels van het Stadspark (telgebied 2).
6. Meerkoet: Met vier broedparen aanwezig in singels met riet omzoomd (telgebied 2).
7. Houtduif: In alle telgebieden aanwezig, totaal 97 - 138 broedparen. Telgebied 9 springt eruit: het heeft wat grotere tuinen en bosschages, dus meer voedsel en broedgelegenheid. In de nieuwere wijken zijn de aantallen aanmerkelijk minder.
8. Tortelduif: Deze schaarse duivensoort maar met twee broedparen aanwezig.
9. Turkse Tortel: In alle telgebieden aanwezig, behalve in de nieuwe wijk (telgebied 1), verder in dezelfde verhouding als Houtduif in de wijken broedend, zelfs nog in iets groter aantal, namelijk zeker 124, mogelijk 154 broedparen.
10. Koekoek: Bij deze mogelijke broedvogel is vanwege zijn grote territoria moeilijk vast te stellen hoeveel broedparen er aanwezig zijn met deze telmethode. Waarschijnlijk toch met 1 of 2 broedparen vertegenwoordigd als er meer tijd aan besteed was.
11. Bosuil: Alleen in de oudere wijken met veel loofbomen aanwezig. In de wintermaanden (de beste tijd voor deze soort) is geen onderzoek gedaan en het aantal ligt daarom mischien iets hoger dan nu met 3 broedparen, mogelijk 4 - 5 broedparen.
12. Gierzwaluw: Deze soort vereist apart onderzoek, dus is onderschat. Nu met 14 - 22 broedparen aanwezig, mogelijk ligt dit aantal tussen de 30 - 40 broedparen. Overal aanwezig in de oude stadswijken.
13. Groene Specht: Met 2 broedparen aanwezig in telgebied 7. Dit gebied is wat parkachtig en heeft een begraafplaats met oude bomen en perken, dus zeer geschikt voor deze vogelsoort, zowel voor voedsel als voor nestelen. In de andere telgebieden geen waarnemingen.
14. Grote Bonte Specht: Deze soort voelt zich alleen thuis in de wat boomrijke buurten (telgebieden 7, 8 en 9).
15. Kuifleeuwerik: Opmerkelijk is dat deze soort in de nieuwbouwwijk te vinden is, in tegenstelling tot Blaricum, waar hij juist gemist wordt in de Bijvanck: Deze wijk zou juist als broedplaats geschikt moeten zijn vanwege de sterk door de mens beïnvloede terreinen (geliefkoosde broedplaats van de Kuifleeuwerik!).
16. Veldleeuwerik: Alleen in nieuwbouwgebied aanwezig.
17. Boerenzwaluw: Er zijn maar weinig plaatsen in dit gebied waar deze soort mogelijkheden heeft om tot broeden te komen.
18. Huiszwaluw: Een ondertelde soort. Een speciaal onderzoek naar de broedplaatsen van de Huiszwaluw in het Gooi leverde voor Huizen over een periode van 8 jaar de volgende resultaten op:

1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
221	167	178	11	13	31	34	44

Wanneer wij onze resultaten uit 1983 vergelijken met dit speciale onderzoek, dan vallen de uitkomsten dus veel hoger uit!
19. Witte Kwikstaart: Met 5 tot 8 broedparen redelijk vertegenwoordigd.
20. Winterkoning: Deze luidruchtige kleine zangers zijn in aantal veel minder dan bijvoorbeeld in Blaricum, waar ze aanwezig waren met 182 - 188 broed-

paren, terwijl er hier in Huizen slechts 49 - 52 waren. Oorzaak: Minder ondergroei en meer nieuwbouw met minder groenvoorziening.

21. Heggemus: De zangperiode van deze soort ligt vroeger dan onze inventarisatieperiode. Er zullen dus wel exemplaren gemist zijn en het aantal ligt waarschijnlijk iets hoger.
22. Zanglijster: Het aantal vastgestelde paren is lager dan het werkelijke. De zangactiviteit van deze soort ligt vanaf licht worden tot maximaal een half uur daarna. Hierdoor zal in ieder telgebied het werkelijke aantal hoger liggen.
23. Merel: Als voorgaande soort wat betreft de zangactiviteiten - het aantal is dus hoger dan aangegeven. De grootste dichtheden kwamen voor in parkachtige omgeving, het laagste aantal vonden we in de oude dorpskern.
24. Gekraagde Roodstaart: Deze holenbroeder werd maar in 2 telgebieden waargenomen.
25. Zwarte Roodstaart: Broedvogel van nieuwbouwwijken, hetgeen hier ook duidelijk naar voren komt. (Telgebied 1 met 8 -9 broedparen.
26. Roodborst: Deze vroege zanger heeft een voorliefde voor bosachtig gebied, hetgeen ook te zien is aan de telgebieden waar de grootste aantallen zich bevonden.
27. Kleine Karekiet: Mogelijke broedvogel in de brede rietkragen van de singels bij het Stadspark.
28. Spotvogel: Slechts met 2 broedparen aanwezig. Deze pioniersoort wordt toch gemist in de nieuwbouw, mogelijk zijn deze wijken nog te jong voor goede broedgelegenheid.
29. Zwartkop: Vogel van loof- en gemengde bossen met veel ondergroei. Dit is in Huizen maar schaars aanwezig, daarom broedvogel in klein aantal vergeleken met Blaricum.
30. Tuinfluiter: Het kleine aantal Tuinfluiters geeft al aan dat habitat niet optimaal is voor deze soort.
31. Braamsluiper: Wanneer de Braamsluiper een vrouwtje gevonden heeft, zingt hij nog maar weinig en is daarom moeilijk te inventariseren; misschien is het aantal iets hoger dan door ons vermeld.
32. Fitis: Ondanks het feit dat deze soort zijn nest van grashalmen op de grond bouwt tussen dicht gras of kruid en deze biotoop niet optimaal aanwezig is in Huizen, is er toch een redelijk aantal aanwezig.
33. Tjiftjaf: Deze soort werd het meest aangetroffen in de telgebieden met wat meer ondergroei van lage struiken in de wat oudere wijken.
34. Grauwe Vliegenvanger: Deze vogel heeft een nogal zachte zang, hetgeen mogelijk de waarnemingen beïnvloed heeft.
35. Bonte Vliegenvanger: Deze holenbroeder was maar in klein aantal aanwezig
36. Koolmees: Door aanbod van veel nestkastjes ook in de nieuwbouw in ruime mate aanwezig.
37. Pimpelmees: Deze holenbroeder wordt duidelijk gedomineerd door de vorige soort. Dit is ook in Blaricum vastgesteld.
38. Zwarte Mees: Deze soort met voorliefde voor naaldhout komt hier maar met één broedpaar voor.
39. Kuifmees: Ook een typische naaldhoutsoort - koos dus hetzelfde telgebied uit als vorige soort.
40. Matkop: Slechts één broedpaar aanwezig (telgebied 8). Een wat kieskeuriger soort dan Koolmees en Pimpelmees, houdt ook iets meer van vochtigere gebieden.
41. Staartmees: Deze soort broedt graag in coniferen , wij hadden daarom het aantal iets hoger verwacht. Misschien zijn er in grote achtertuinen enkele gemist.
42. Boomklever: Vogel van gebieden met oud loofhout. Hij was dan ook niet in de nieuwbouwwijken te vinden.
43. Boomkruiper: Is iets minder gebonden aan oud loofhout - hij broedt n.l. ook in spleten van gebouwen. In Huizen koos hij dezelfde gebieden uit als de vorige soort.

44. Rietgors: Eén broedpaar in rietkraag van singel in telgebied 1.
45. Groenling: Zijn voorkeur voor coniferen bleek ook in Huizen. Kwam in ieder telgebied voor, behalve in telgebied 1, dat de meeste nieuwbouw heeft.
46. Kneu: Hier ligt het aantal hoger dan in Blaricum. De voorkeur van deze soort gaat uit naar nieuwbouw met loofhoutsingels. Werd niet waargenomen in telgebied 1, de nieuwste nieuwbouwwijk, waar (nog) geen geschikte biotoop is.
47. Vink: Mogelijk wat onderteld. Bij intensiever onderzoek zal het aantal zeker hoger liggen dan nu vermeld.
48. Huismus: Deze moeilijk te tellen soort was in alle woonwijken aanwezig - aantal is waarschijnlijk iets hoger dan aangegeven.
49. Ringmus: Maar één broedpaar (telgebied 7) in boomholte op begraafplaats. Groot verschil met het aantal broedparen in Blaricum (33 - 60). Oorzaak: Bij "verdichting" van woonwijken, hetgeen in Huizen het geval is, krijgt de Huismus de overhand.
50. Spreeuw: In alle telgebieden in flinke aantallen aanwezig.
51. Zwarte Kraai: In klein aantal aanwezig in de wat oudere wijken, en dan nog bij voorkeur in de buitenwijken met oudere bomen.
52. Kauw: In alle telgebieden aanwezig in vrijwel gelijke aantallen. Broeden veel in schoorstenen en boomholten.
53. Ekster: In veel kleiner aantal aanwezig dan in Blaricum. Kiest in stedelijke omgeving waarschijnlijk toch de wat hogere bomen uit voor nestbouw en in Blaricum is daartoe meer mogelijkheid.
54. Vlaamse Gaai: In klein aantal in de meer begroeide wijken.

8. Dankwoord.

Zoals reeds bij de beschrijving van de telgebieden werd aangegeven, hebben er een groot aantal personen meegeholpen om alle gegevens te verzamelen. Zonder deze mensen was dit onderzoek en ook dit verslag niet mogelijk geweest. Veel dank daarom aan de deelnmers Huizen 1983 (bebouwde kom):

Rick v.d.Akker
Emmy Disselkoen
Anita Donker
Hans Fuchs
Johan van Gorkom
Frank Griffioen
Marc van Houten
Rob Leurs
Willie Leurs
Henk v.d. Pol
Connie Rosier
Menno Rotermundt
Rie Tabois
Jacob Verhey
Coby Westeneng
Ilco van Woersem.

9. Geraadpleegde literatuur.

1. Jonkers, D.A., 1984, Broedvogels in de bebouwde kom van Blaricum. Vogelwerkgroep het Gooi e.o., uitgave nummer 45.
2. Teixeira, R.M., 1979, Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten, 's-Graveland.
3. Het Vogeljaar, jaargang 34 (4 en 5), 1986. Themanummer Huiszwaluwen.
4. Avifauna van Midden-Nederland.

Verslag: Jelle Harder
Adri Vermeule
Typewerk: Will Bindt

Bijlage 1

Broedvogelinventarisatie in Huizen in 1983

	Soort	Vak 1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totaal	dichtheden per 100 ha	dichtheden in Blaricum 1983
1.	Wilde Eend	5	1-2	-	-	-	-	-	-	-	6-7	1,0-1,1	1,4-1,6
	Knobbelzwaan	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0,2	0,2
	Torenvalk	-	-	-	-	-	-	-	0-2	-	0-2	0-0,3	0,2
	Fazant	2	-	-	1	-	-	-	-	-	3	0,5	0,2-0,8
5.	Waterhoen	1	2-3	-	-	-	-	-	-	-	3-4	0,5-0,6	0,2
	Meerkoet	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4	0,6	0,4
	Houtduif	4-6	4-7	9-17	10-15	5-10	15-20	5-10	10-15	35-40	97-138	15,4-21,9	50,0-62,4
	Torteldуif	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	0,3	1,0-1,4
	Turkse Tortel	-	5-6	7-14	22-27	5-10	10-12	25	20-25	30-35	124-154	19,7-24,4	20,9-25,0
10.	Koekoek	0-1	0-1	-	-	-	0-1	-	0-1	-	0-4	0-0,6	1,0-1,2
	Bosuil	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	0,5	0,4-0,6
	Gierzwaluw	-	3	-	5-15	-	4	-	0-3	2	14-22	2,2-3,5	1,8-2,2
	Groene Specht	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	0,3	1,8
	Grote Bonte Specht	-	-	-	-	-	-	2	0-1	1-2	3-5	0,5-0,8	5,3-5,9
15.	Kuifleeuwerik	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0,8	0,4-0,6
	Veldleeuwerik	0-2	-	-	-	-	-	-	-	-	0-2	0-0,3	-
	Boerenzwaluw	-	-	-	0-2	-	-	-	-	-	0-2	0-0,3	2,2-3,9
	Huiszwaluw	-	-	0-2	4-10	-	-	-	-	-	4-12 *	0,6-1,9	1,6-2,0
	Witte Kwikstaart	3	-	-	2-4	-	-	-	-	0-1	5-8	0,8-1,3	1,4-1,8
20.	Winterkoning	-	2	4-6	1	2	3	10-11	16	11	49-52	7,8-8,3	37-38,2
	Heggemus	1	3	6-7	4	5	4	13	8	15	59-60	9,4-9,5	15-16,7
	Zanglijster	4	2	6-8	2	1	1	2	6-9	6	30-35	4,8-5,6	11,8-13,0
	Merel	88	80-100	52-58	50-60	30-40	70-80	40-50	30-40	120-150	560-666	88,9-105,7	112,3-134,8
	Gekraagde Roodstaart	-	-	-	2	-	-	1	-	-	3	0,5	2,8-4,1
25.	Zwarte Roodstaart	8-9	1	-	4	-	-	-	-	-	13-14	2,1-2,2	0,2-0,6
	Roodborst	-	-	4-5	1	2-3	10-12	9	10-15	5-10	41-55	6,5-8,7	33,3-37,0
	Kleine Karekiet	-	0-2	-	-	-	-	-	-	-	0-2	0-0,3	-
	Spotvogel	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	0,3	2,2
	Zwartkop	0-4	1	2	-	-	-	2	3	1-2	9-14	1,4-2,2	6,9-7,7
30.	Tuinfluiter	-	3	3	-	-	2	1	-	-	9	1,4	2,6-3,0
	Braamsluiper	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	0,3	0,6-1,0
	Fitis	19-20	4	7-10	5	-	2	4	-	4	45-49	7,1-7,8	9,6-12,0
	Tjiftjaf	-	-	4-5	1	-	-	6	2-4	2	15-18	2,4-2,9	15,7-17,7
	Grauwe Vliegenvanger	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	0,5	1,8-2,4
35.	Bonte Vliegenvanger	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	0,3	2,8
	Koolmees	28-29	8-10	20-25	17	5-10	7-10	20-25	20	35-40	160-186	25,4-29,5	52,6-60,3
	Pimpelmees	10	5-6	15-19	5	2-3	5	10	9	13	74-80	11,7-12,7	25,4-30,2
	Zwarte Mees	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	0,2	1,0-1,4
	Kuifmees	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	0,3	1,0-1,2
40.	Matkop	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	0,2	1,4-1,6
	Staartmees	-	-	-	-	-	0-1	3	1	2	6-7	1,0-1,1	2,4-2,8
	Boomklever	-	-	-	-	1	-	1	1	-	3	0,5	6,3
	Boomkruiper	-	-	-	-	-	-	1	1	2	4	0,6	8,3-10,0
	Rietgors	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,2	0,2
45.	Groenling	-	4-5	5-7	4-6	2-3	1	4	3	4-6	27-35	4,3-5,6	5,9-6,9
	Kneu	0-1	2-3	7-9	1-2	-	-	-	-	-	10-15	1,6-2,4	1,2-1,6
	Vink	-	4	5-10	2	1	-	2	4	10	28-33	4,4-5,2	10,4-11,4
	Huismus	175	150-180	95-110	100	50	40-45	150-160	50-60	90-110	900-990	142,9-157,1	74-108,1
	Ringmus	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	0,2	6,7-12,2
50.	Spreeuw	85	80-100	65-80	50-75	30-40	30-35	60-65	30-40	30-40	460-560	73,0-88,9	65,2-87,8
	Zwarte Kraai	-	1-2	-	1(nest)-		-	2	0-2	1-2	5-9	0,8-1,4	5,5-6,3
	Kauw	10-15	20-30	20-30	30-50	10-15	10-15	20-30	15-20	25-35	160-250	25,4-39,7	22,6-25,4
	Ekster	0-2	2-3	0-1	2-4	1	1	4-5	1	3-5	14-23	2,2-3,7	8,9-9,6
	Vlaamse Gaai	-	0-1	-	-	-	-	4-5	1	0-1	5-8	0,8-1,3	6,7-8,9
	Aantal (mogelijke) soorten	22	28	22	27	17	19	31	32	27	2980-3577	473,0-567,8	

* aantal ligt waarschijnlijk hoger
zie hiervoor de afzonderlijke tellingen

Bijlage 2: Overige waarnemingen.
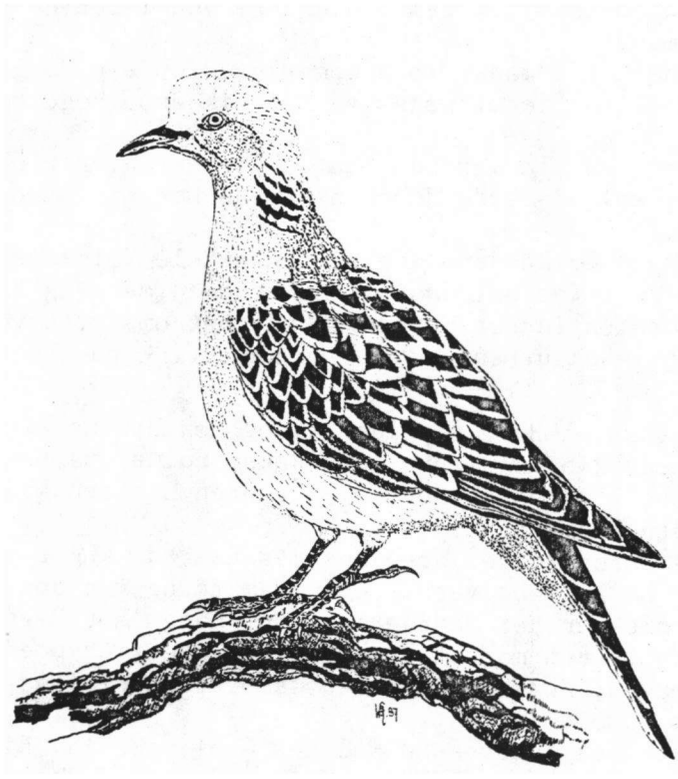
1. Lepelaar	13.5.1983	1 ex (telgebied 2), overvliegend . (M. van Houten, R.v.d.Akker)
2. Rietzanger	14.5.1983	1 ex zingend (telgebied 6) bij kwekerij Rebel. (H.Fuchs, I. van Woersem)
3. Grasmus	16.4.1983	2 ex baltsend, ter hoogte van de IJsbaan. (C.Rosier, E.Disselkoen)
4. Europese Kanarie		Tijdens de inventarisatie 1 ex waargenomen door I. van Woersem in telgbied 4.
5. Vleermuis	13.5.1983	2 ex in telgebied 2. (M. van Houten, R.v.d.Akker)